

Ειδικότητα στο Τ4Ε (ΠΕ02)

Εκπαιδευτικό Σενάριο για τη
Διδασκαλία της Ιστορίας
Β' Λυκείου

Νικόλαος Σταυρίδης-Νικολαΐδης

Τμήμα (Κωδικός 2797)

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Περιεχόμενα

Ταυτότητα σεναρίου	3
Βασική Ροή Σεναρίου	5
Πλαίσιο Υλοποίησης	8
Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα	8
Χρονοπρογραμματισμός	9
Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου.....	13

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Β' Λυκείου – Γενική τάξη

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο: *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου (565-1815) – Κεφάλαιο 3, Ενότητα 7: Οι Σταυροφορίες (α. Οι αιτίες).*

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σύμφωνα και με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών):

Οι μαθητές αναμένεται

- να κατανοήσουν τους παράγοντες γένεσης της σταυροφορικής ιδέας,
- να συνειδητοποιήσουν τη θέση και λειτουργία του εκκλησιαστικού θεσμού στη λατινική Δύση,
- να ερμηνεύσουν τη στάση των Λατίνων προς τους Έλληνες και αντιστρόφως, αξιοποιώντας την κεκτημένη ιστορική τους γνώση και προσεγγίζοντας κριτικά πηγαίο υλικό,
- να αντιληφθούν τη βαρύτητα των προβλημάτων που έθετε στη βυζαντινή ηγεσία η Α' Σταυροφορία και να αξιολογήσουν τους χειρισμούς της,
- να εντάξουν τα γεγονότα στον χώρο και να εποπτεύσουν τις γεωπολιτικές τους συνέπειες,
- να συνδέσουν την ιστορική γνώση με τη βιούμενη σύγχρονη πραγματικότητα, ιχνηλατώντας την «κληροδοσία» των Σταυροφοριών στο τρέχον λεξιλόγιο και στις διεθνείς σχέσεις.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου:

- Ο Ιερός πόλεμος στο Ισλάμ και στο Βυζάντιο (κεφ. 1, ενότ. 2α, ενότ. 3).
- Ο ρόλος του αυτοκράτορα στο Βυζάντιο (κεφ. 2, ενότ. 4).
- Βυζάντιο και Δύση: η νορμανδική επέλαση στη νότια Ιταλία (κεφ. 2, ενότ. 5ε) και το Σχίσμα των δύο Εκκλησιών (ενότ. 5στ).
- Η Φεουδαρχία (κεφ. 2, ενότ.7).
- Η Δυτική Ευρώπη τον 11ο αιώνα (κεφ.3, ενότ. 5).

Χρήση των εργαλείων της η-τάξης και της Webex

Χρόνος υλοποίησης:

Μία διδακτική ώρα (40') για το 1^ο ασύγχρονο μέρος – μία για το σύγχρονο μέρος (40')
– μία για το 2^ο ασύγχρονο μέρος (40').
ΣΥΝΟΛΟ: 3 διδακτικές ώρες (120').

Σύντομη περιγραφή σεναρίου:

Το σενάριο είναι τριμερές και ακολουθεί το δομικό σχήμα Α-Σ-Α, επιλογή η οποία κρίθηκε προσφορότερη για τις ανάγκες τόσο του μαθήματος της ιστορίας, όσο και του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου. Το υπό μελέτη υλικό είναι κειμενικό (ιστορική αφήγηση και παραθέματα του σχολικού βιβλίου, πηγές επιλεγμένες από τον διδάσκοντα) και πολυμεσικό (video του History Chanel για την Α΄ Σταυροφορία, Λογισμικό Centenia). Οι μαθητές εργάζονται και αξιολογούνται τόσο ατομικά, όσο και κατά ομάδες στα δύο ασύγχρονα και στο σύγχρονο μέρος. Οι εργασίες στοχεύουν στην όξυνση της παρατηρητικότητας, την ανάπτυξη της κριτικής, αναλυτικής-συνθετικής ικανότητας των εμπλεκομένων και τη διασύνδεση της ιστορικής γνώσης με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Κατά την υλοποίηση του σεναρίου γίνεται προσπάθεια αξιοποίησης ποικίλων εργαλείων της ασύγχρονης (κυρίως της πλατφόρμας η-τάξη) και της σύγχρονης (αίθουσας webex) εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

Οι μαθητές παρακολουθούν πολυμεσικό υλικό, μελετούν ιστορικές πηγές (1η και 2η ασύγχρονη & σύγχρονη) και πραγματοποιούν ελεύθερη έρευνα στο Διαδίκτυο (2η ασύγχρονη). Εργαζόμενοι κατά ομάδες και ατομικά, ασκούνται στην παραγωγή κειμένων-απαντήσεων στα επιμέρους ζητήματα που πραγματεύονται και αλληλεπιδρούν μέσω των Συζητήσεων της η-τάξη.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία

Σύγχρονης διδασκαλίας (2^ο μέρος): Αίθουσα Webex.

Ασύγχρονης διδασκαλίας (1^ο και 3^ο μέρος): η-τάξη, e-me content.

1. Βασική Ροή Σεναρίου Ασύγχρονης

Αφόρμηση

- Πριν ξεκινήσει η 1η ώρα ασύγχρονης διδασκαλίας, καλούνται οι μαθητές (με Ανακοίνωση στην η-τάξη, σταλμένη και μέσω e-mail) να ανατρέξουν στις Συνδέσεις Διαδικτύου του μαθήματος, όπου έχει αναρτηθεί η ηλεκτρονική διεύθυνση του video με τίτλο "Σταυροφορίες. Ο ιερός πόλεμος" (διάρκειας 42'), και να παρακολουθήσουν τρία συγκεκριμένα αποσπάσματα, συνολικής διάρκειας περίπου 24'. Τα αποσπάσματα επιλέχθηκαν με γνώμονα την αντιστοιχισή τους προς το πραγματολογικό υλικό του γνωστικού αντικειμένου (σελ. 65 του σχολικού βιβλίου).

Ανάθεση δραστηριοτήτων

- Με την ίδια Ανακοίνωση κοινοποιείται η θεματική, βάσει της οποίας οι μαθητές θα κρατήσουν σημειώσεις.
- Με ανάρτηση στον ΤΟΙΧΟ της η-τάξης οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες εργασίας (τέσσερις των έξι ατόμων), εκάστη των οποίων αναλαμβάνει ένα θέμα.

Επικοινωνία και συνεργασία

- Ενεργοποιούνται εργαλεία ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ (τέσσερις περιοχές) και ΕΡΓΑΣΙΕΣ της η-τάξης, για επικοινωνία και συνεργασία.
- Οι ομάδες συνεργάζονται στις ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ και υποβάλλουν τα πορίσματά τους στις ΕΡΓΑΣΙΕΣ. Ατομικά, οι συμμετέχοντες δύνανται να θέσουν ερωτήματα και να αλληλεπιδράσουν ποικιλοτρόπως.

Αξιολόγηση

- Αξιολογείται η εργασία της κάθε ομάδας και, σε ατομικό επίπεδο, η συμμετοχή στις ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ του μαθήματος.

Ανατροφοδότηση

- Κωδικοποιούνται τα πορίσματα των ομάδων και αποσαφηνίζονται οι κύριοι θεματικοί άξονες του υπό διδασκαλία γνωστικού αντικειμένου. Ομαδοποιούνται τα ερωτήματα-σχόλια κτλ (με ανάρτηση στον ΤΟΙΧΟ), προκειμένου να απαντηθούν στην ολομέλεια της σύγχρονης φάσης.

2. Βασική Ροή Σεναρίου Σύγχρονης

Αφόρμηση

- Παρουσίαση των πορισμάτων των ομάδων (από εκπροσώπους τους) στην ολομέλεια και ανάδειξη των δύο κύριων θεματικών αξόνων του μαθήματος.
- Θέση ερωτημάτων/σχολίων - επίλυση αποριών.

Δραστηριότητες εμβάθυνσης

Ομαδοσυνεργατική διερεύνηση των δύο θεματικών αξόνων μέσα από γραπτές πηγές της εποχής και τη νεότερη ιστοριογραφία. Οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες (με το εργαλείο breakout sessions) και παραπέμπονται σε πηγαίο υλικό, αναρτημένο στα ΕΓΓΡΑΦΑ της η-τάξης.

Επικοινωνία και συνεργασία

- Οι τέσσερις ομάδες κρατούν σημειώσεις και καταθέτουν γραπτώς (στο WHITEBOARD) και προφορικά τα συμπεράσματά τους.

Αξιολόγηση

- Οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν Ερωτηματολόγιο (Question set της e-me) εμπέδωσης των διδαχθέντων, το οποίο βρίσκουν στον ΤΟΙΧΟ της η-τάξης.

Ανατροφοδότηση

- Ο διδάσκων ανακεφαλαιώνει το περιεχόμενο της ενότητας με χρήση λογισμικού παρουσίασης. Προϊδεάζει, τέλος, για τη θεματική της 2ης ασύγχρονης φάσης.

3. Βασική Ροή Σεναρίου Ασύγχρονης

Αφόρμηση

- Η νέα θεματική κοινοποιείται στους μαθητές με Ανακοίνωση (σταλμένη και μέσω e-mail) στην η-τάξη.

Δραστηριότητες

- Με την ίδια Ανακοίνωση οι μαθητές κατανέμονται σε ομάδες, ισάριθμες των προς διερεύνηση θεμάτων, η πραγμάτευση των οποίων γίνεται συλλογικά ανά ομάδα.

Επικοινωνία και συνεργασία

- Ενεργοποιείται το εργαλείο ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ της η-τάξης (δημιουργούνται τρεις περιοχές συζητήσεων, σύμφωνα με την ανωτέρω κατανομή) και καλούνται οι μαθητές να αναπτύξουν το θέμα τους αλληλεπιδρώντας.

Αξιολόγηση

- Αξιολογείται η συμμετοχή των μαθητών στις περιοχές ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ.

Ανατροφοδότηση

- Συνοψίζονται από τον διδάσκοντα οι τοποθετήσεις των μαθητών (ανά θέμα) σε ένα κείμενο συμπερασμάτων, το οποίο αναρτάται στον ΤΟΙΧΟ της η-τάξης.

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή εξ αποστάσεως δραστηριοτήτων, οι οποίες ανατίθενται στους μαθητές και στις μαθήτριες και εκπονούνται: α) **ασύγχρονα**, μέσω εργαλείων της η-τάξης, β) **σύγχρονα**, μέσω του webex (με εργαλεία του webex, της η-τάξης και της e-me) και γ) **ασύγχρονα**, μέσω εργαλείων της η-τάξης. Στόχος είναι η ενεργοποίηση των μαθητών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

- **Εργαλεία η-τάξης:**
 - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – E-MAIL (ενημέρωση για ανάθεση εργασιών)
 - ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ (ανάρτηση υπερσυνδέσμων του video και της Centenia)
 - ΕΓΓΡΑΦΑ (σώμα ιστορικών πηγών του διδάσκοντος)
 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ (υποβολή εργασιών – αξιολόγηση)
 - ΤΟΙΧΟΣ (χωρισμός ομάδων – ερωτηματολόγιο – απορίες - ανατροφοδότηση)
 - ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ (δραστηριότητες – συνεργασία – αξιολόγηση)
- **Εργαλεία e-me:**
 - Question Set του e-me content (Αξιολόγηση)
- **Αίθουσα Webex** (διαμοιρασμός οθόνης, δραστηριότητες μέσω breakout sessions, Whiteboard)
- **Εξωτερικοί σύνδεσμοι:**
 - <https://www.youtube.com/watch?v=1qIsSMxuvll> (Σταυροφορίες. Ο ιερός πόλεμος)
 - <http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/250> (ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ, Λογισμικό Centenia)

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
I. Ασύγχρονη διδασκαλία			
Φάση 1. Αφόρμηση 5 λεπτά	Παρακολούθηση video σε χρόνο που επιλέγουν οι μαθητές και τήρηση σημειώσεων επί συγκεκριμένων ζητημάτων.	Το video (https://www.youtube.com/watch?v=1qIsSMxuvI2) και τα ζητήματα δίνονται στους μαθητές δύο μέρες πριν από την έναρξη της πρώτης ασύγχρονης φάσης, οπότε ο χρόνος παρακολούθησης-τήρησης σημειώσεων δεν προσμετράται σε αυτήν.	ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ της η-τάξης.
Φάση 2 Ανάθεση δραστηριοτήτων 10 λεπτά	Ομαδοσυνεργατική	Θεματική: Ομάδα Α. Η κατάσταση στη Δυτική Ευρώπη (δημογραφική, οικονομική) και στην Εγγύς Ανατολή κατά τον 11ο αι. Ομάδα Β. Σταυροφορικό φαινόμενο και Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία - η δυτική (Γουλιέλμος της Τύρου) και η αραβική άποψη. Ομάδα Γ. Σταυροφορίες και Βυζάντιο: η βυζαντινή στάση έναντι του σταυροφορικού φαινομένου και η άποψη των Λατίνων (Γουλιέλμος της Τύρου) για τον βυζαντινό αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄. Ομάδα Δ. Σταυροφορικοί στρατοί: οι αρχηγοί τους και η πορεία τους από την Ευρώπη προς την Κων/πολη και τη Μικρά Ασία.	ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ (η-τάξη)
Φάση 3. Επικοινωνία και συνεργασία 25 λεπτά	Οι μαθητές συνεργάζονται ανά ομάδα στις ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ του μαθήματος και προβαίνουν στη σύνθεση-υποβολή του τελικού κειμένου σημειώσεών τους στις ΕΡΓΑΣΙΕΣ. Δύνανται, επίσης, να θέσουν ερωτήματα.		

² Αποσπάσματα: α) 0:1:52-0:17:16, β) 0:18:50-0:20:05, γ) 0:21:34-0:28:19. Συνολική διάρκεια **0:23:75**.

Φάση 4 Αξιολόγηση	Αξιολόγηση σε ομαδικό (ΕΡΓΑΣΙΕΣ) και ατομικό (ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ) επίπεδο.		ΤΟΙΧΟΣ (η-τάξη)
Φάση 5 Ανατροφοδότηση	Αποσαφήνιση κύριων θεματικών αξόνων για διερεύνηση στην ολομέλεια της αίθουσας Webex.		
Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
II. Σύγχρονη διδασκαλία			
Φάση 1. Αφόρμηση 6 λεπτά	Παρουσίαση εργασιών στην ολομέλεια – επίλυση αποριών.	Εκπρόσωποι των ομάδων παρουσιάζουν εν συντομία τα πορίσματά τους και ο διδάσκων επιλύει τυχόν απορίες. Προσδιορίζει, τέλος, τους δύο κύριους θεματικούς άξονες της ενότητας: 1. Παράγοντες του σταυροφορικού φαινομένου, 2. Βυζάντιο και Σταυροφορίες.	Αίθουσα Webex
Φάση 2. Δραστηριότητες εμβάθυνσης (ομαδοσυnergατικές). 13 λεπτά	Διερεύνηση των δύο θεματικών αξόνων βάσει πηγαιού υλικού.	Οι μαθητές χωρίζονται σε τρεις ομάδες (δύο για κάθε θεματικό άξονα) και παραπέμπονται σε συγκεκριμένες σελίδες του «σώματος πηγών», που ο διδάσκων έχει αναρτημένο στα ΕΓΓΡΑΦΑ της η-τάξης, για να βρουν και να μελετήσουν παραθέματα. Ειδικότερα: Για τον ΘΕΜ. ΑΞΟΝΑ 1 (Ομάδα Α, Β) δίνεται Η ομιλία του πάπα Ουρβανού Β΄ στο Κλερμόν (το πληρέστερο κείμενο από το βιβλίο του Κ. Καλοκαιρινού, εκδ. ΟΕΔΒ, 1978, http://e-library.iep.edu.gr/iep/collectio n/browse/item.html?code=01-17082&tab=02	Εργαλείο breakout sessions της Webex, ΕΓΓΡΑΦΑ της η-τάξη

		<p>Για τον ΘΕΜ. ΑΞΟΝΑ 2 (Ομάδα Γ, Δ) δίνεται:</p> <p>α) απόσπασμα από το βιβλίο του J. Le Goff, <i>Ο πολιτισμός της μεσαιωνικής Δύσης</i>³ [Οι Έλληνες από τη σκοπιά των Λατίνων].</p> <p>β) Απόσπασμα από την <i>Αλεξιάδα</i>⁴ της Άννας Κομνηνής, [Οι Λατίνοι από τη σκοπιά των Ελλήνων]. Τα δύο αυτά αποσπάσματα μελετώνται συγκριτικά.</p>	
<p>Φάση 3. Επικοινωνία και συνεργασία 8 λεπτά</p>	<p>Γραπτή (Whiteboard) και προφορική κατάθεση συμπερασμάτων από τις τέσσερις ομάδες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Με βάση την παπική ομιλία, σε συνδυασμό με την κεκτημένη (από την παρακολούθηση του video) γνώση, κωδικοποιούνται τα αίτια των Σταυροφοριών και, σύμφωνα με την ερώτηση 1 του σχ. βιβλίου (σ. 69), διακρίνονται σε πνευματικά-θρησκευτικά και σε υλικά. Δίνεται έμφαση στο νόημα του 'ιερού πολέμου' (ανακαλείται κεκτημένη γνώση από την ενότ. 2α και 3 του κεφ. 1). • Με βάση τα άλλα δύο αποσπάσματα ερμηνεύεται η αμοιβαία δυσπιστία μεταξύ Ελλήνων και Λατίνων, η οποία καθόρισε τη συμπεριφορά τους. 	<p>Αίθουσα Webex, Whiteboard</p>
<p>Φάση 4. Αξιολόγηση 8 λεπτά</p>	<p>Συμπλήρωση Ερωτηματολογίου με ποικίλες ερωτήσεις κλειστού τύπου.</p>		<p>Question Set του e-me content, αναρτημένο στον ΤΟΙΧΟ της η-τάξης.</p>
<p>Φάση 5. Ανατροφοδότηση 5 λεπτά</p>	<p>Ανακεφαλαίωση-συμπεράσματα με χρήση λογισμικού παρουσίασης (power point) και προαναγγελία της θεματικής της επόμενης (ασύγχρονης) φάσης.</p>		<p>Αίθουσα Webex (διαμοιρασμός οθόνης)</p>

³ Jacques Le Goff, *Ο πολιτισμός της μεσαιωνικής Δύσης*, Μτφρ. Ρίκα Μπενβενίστε, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1993.

⁴ Άννα Κομνηνή, *Αλεξιάς*, τ. Β', βιβλ. V. 4, 6, Μτφρ. Αλόη Σιδέρη, Εκδόσεις Άγρα, Αθήνα 1991.

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
III. Ασύγχρονη διδασκαλία			
<p>Φάση 1. Αφόρμηση 10 λεπτά</p>	<p>Κοινοποίηση της νέας θεματικής στους μαθητές.</p>	<p>α) Ο χειρισμός των σταυροφόρων από τον αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄ (διακρίβωση και αποτίμηση). β) Η πολιτική γεωγραφία των τριών πρώτων Σταυροφοριών (1096-1192). Βαλκάνια και Εγγύς Ανατολή. γ) Η κληρονομιά των Σταυροφοριών: ο όρος «σταυροφορία» στο τρέχον λεξιλόγιο (παραδείγματα χρήσης) και σύγχρονες εκφάνσεις του «Ιερού πολέμου» στο πλαίσιο των σχέσεων Δύσης και Ισλαμικού κόσμου (Τζιχαντιστές-ισλαμικό κράτος).</p>	<p>ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ στην η-τάξη (σταλμένη και με e-mail)</p>
<p>Φάση 2. Ανάθεση δραστηριοτήτων / επικοινωνία και συνεργασία 30 λεπτά</p>	<p>Κατανομή των μαθητών σε τρεις ομάδες, εκάστη των οποίων αναλαμβάνει να πραγματοποιήσει ένα θέμα.</p>	<p>Για τα δύο πρώτα θέματα δίνεται υποστηρικτικό υλικό: Ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Για το πρώτο δίνεται ένα απόσπασμα από την <i>Ιστορία του Ελληνικού Έθνους</i>⁵. Για τη μελέτη του, ανακαλείται η κεκτημένη ιστορική γνώση από την ενότητα 7 του κεφ. 2 του σχολικού βιβλίου (Φεουδαρχία). Επίσης δίνεται το 2ο παράθεμα της σελ. 65 του σχ. βιβλίου. Επικουρικά, αξιοποιείται το τρίτο τμήμα από το αρχικό video. Για το δεύτερο θέμα συνιστάται στους μαθητές να ανατρέξουν στο λογισμικό Centenia και, παράλληλα, να αναγνώσουν την υποενότητα β΄ του μαθήματος (διδάσκεται περιληπτικά). 	<p>ΕΓΓΡΑΦΑ της η-τάξη (Σώμα πηγών του διδάσκοντος)</p> <p>ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ της η-τάξη http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/250</p> <p>Σχολικό βιβλίο</p> <p>ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ</p>

⁵ Αγγελική Λαΐου, «Η Α΄ Σταυροφορία», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. Θ΄, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1974, σ. 18.

		<ul style="list-style-type: none"> Για το τρίτο θέμα ενθαρρύνεται η ελεύθερη έρευνα στο διαδίκτυο. 	
Φάση 3. Επικοινωνία και συνεργασία	Ενεργοποιείται το εργαλείο ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ της η-τάξη (τρεις περιοχές), προκειμένου να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν τα μέλη των τριών ομάδων.		ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ της η-τάξη
Φάση 4. Αξιολόγηση	Αξιολόγηση της συμμετοχής των μαθητών στις ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ.		ΤΟΙΧΟΣ της η-τάξη
Φάση 5. Ανατροφοδότηση	Ανάρτηση κειμένου συμπερασμάτων από τον διδάσκοντα.		

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

1. Δημιουργία της βασικής δομής του μαθήματος

Επιλέγεται το δομικό σχήμα Α-Σ-Α, αφενός επειδή -όπως ελέχθη- προσφέρεται για το μάθημα της Ιστορίας (υπό την έννοια ότι η προετοιμασία της τάξης συμβάλλει στην καλύτερη αξιοποίηση του -περιορισμένου- χρόνου διδασκαλίας) και αφετέρου επειδή για το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο προκρίθηκε η αφόρμηση μέσω της παρακολούθησης πολυμεσικού υλικού κάποιας διάρκειας. Εν προκειμένω το πολυμεσικό υλικό δίνεται νωρίτερα στους μαθητές, ώστε η 1^η ασύγχρονη φάση να αφιερωθεί κυρίως στις ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητές τους.

2. Επιλογή και δημιουργία δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες (της σύγχρονης και των δύο ασύγχρονων φάσεων) δημιουργούνται από τον διδάσκοντα και προσαρμόζονται στους καθορισθέντες μαθησιακούς στόχους του γνωστικού αντικείμενου.⁶ Το ερωτηματολόγιο εμπέδωσης εντάσσεται στη σύγχρονη φάση, δεδομένου ότι αυτή παρέχει πληρέστερη εικόνα συμμετοχής των μαθητών για την αξιολόγησή τους.

⁶ Βλ. Ταυτότητα σεναρίου: προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, σ. 3.

3. Δημιουργία υποστηρικτικού υλικού

Πρώτο βήμα δημιουργίας του σεναρίου συνιστά η παραγωγή του (κάθε μορφής) υλικού. Τούτο αυτονοήτως συνάδει με την αφήγηση του διδακτικού εγχειριδίου, υπηρετεί τη βασική στοχοθεσία του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου και δίνει αφορμές για πιθανές προεκτάσεις. Εν προκειμένω αντλείται κυρίως από «Σώμα πηγών» του διδάσκοντος, αποκείμενο εκ των προτέρων στα Έγγραφα της η-τάξης.

4. Εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας

Για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία-συνεργασία των μαθητών μεταξύ τους και με τον διδάσκοντα ενεργοποιούνται, κατά περίπτωση, εργαλεία της η-τάξης (όπως οι Ανακοινώσεις, ο Τοίχος και οι Συζητήσεις) και της webex (διαμοιρασμός οθόνης, breakout sessions, Whiteboard).

5. Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται τόσο σε επίπεδο ομάδας, όσο και σε ατομικό, υποστηρίζεται δε από την αλληλεπίδραση μαθητών και διδάσκοντος στις ασύγχρονες και τη σύγχρονη φάση.